

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **D. N.**, zastoupeného advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Městský úřad Hlinsko**, Poděbradovo náměstí 1, Hlinsko, proti nezákonnému zásahu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 18. 12. 2019, čj. 52 A 91/2019-71,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 18. 12. 2019, čj. 52 A 91/2019-71, **se ruší.**
- II. Žaloba **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Soud v rozsudku odpovídá na otázku, zda se správní orgán může dopustit nezákonného zásahu, pokud nevymáhá daňový nedoplatek cestou daňové exekuce, ale podá místo toho exekuční návrh. Rozsudek nepřináší žádné nové myšlenky, protože spornou otázku nedávno plně zodpověděl rozšířený senát.

[2] Žalobce (nyní vystupuje jako *stěžovatel*) se u krajského soudu domáhal ochrany před nezákonným zásahem. Ten spatřoval v tom, že městský úřad, jemuž stěžovatel neuhradil pokutu za dopravní přestupek, se rozhodl pokutu vymáhat prostřednictvím soudního exekutora. Podle stěžovatele jde o zjevně nepřiměřený způsob, protože pokuta činí 1 500 Kč a náklady exekuce by byly několikrát vyšší.

[3] Krajský soud si byl vědom rozsudku NSS citovaného stěžovatelem (ve věci 7 As 310/2017), který v podobné věci shledal nezákonný zásah. Stěžovatel ale nebyl zkrácen na vlastnickém právu (exekuce byla zastavena, a stěžovateli dokonce byly nahrazeny vynaložené náklady). Navíc zde jde o výjimku z pravidla (kterou připustil i NSS), protože osoby zastupující stěžovatele ve správním řízení zneužívají právo. Krajský soud proto žalobu zamítl.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. V ní trvá na tom, že byl volbou způsobu exekuce zkrácen na svých právech.

[5] Kasační námitky nejsou opodstatněné: stěžovatel nemá pravdu v tom, že krajský soud měl shledat zásah do jeho práv. NSS však současně dospěl k závěru, že krajský soud neměl žalobu vůbec věcně projednat. To plyne z aktuálního rozsudku rozšířeného senátu. NSS dal stěžovateli možnost se k této nové judikatuře vyjádřit, stěžovatel toho však nevyužil.

[6] Jak vyslovil rozšířený senát ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2022, čj. 10 As 25/2020-61, exekuční návrh je v první řadě projevem pravomoci správního orgánu zajistit placení daní. Do této pravomoci patří i možnost zvolit prostředek, kterými orgán tohoto cíle dosáhne. Exekuční návrh je jistě projevem vůle správního orgánu navenek a jako takový má pro povinného určité důsledky; jde ovšem o důsledky nepřímé, závislé až na případném navazujícím postupu soudního exekutora a soudu. Proti jednotlivým krokům se pak povinný může bránit právě v exekučním řízení (bod 30 rozsudku).

[7] Jakmile soudní exekutor doručí žádost o pověření soudu, je exekuce zapsána do rejstříku zahájených exekucí. Ten je však neveřejný, a zápis tedy nemůže mít pro povinného difamující či jinak negativní účinky, které by jej zasáhly na právech (bod 32 rozsudku).

[8] I při vymáhání daňové pohledávky vystupuje správní orgán (jakkoli se stává jen jednou ze stran exekučního řízení) v oblasti veřejné správy, přesto nepůsobí na právní postavení povinného *přímo*, ale jen zprostředkovaně, za pomoci dalších aktérů exekučního řízení (body 35 až 39 rozsudku). Právě v exekučním řízení se přitom posuzují nejen obecné podmínky pro vedení exekučního řízení, ale také to, zda je splněna podmínka přiměřenosti exekuce (bod 41 rozsudku). Naopak správní soud nemá na postupu správního orgánu, který spočívá ve volbě soudní exekuce, co přezkoumávat, protože tento postup nemůže být z povahy věci zásahem správního orgánu, tedy jednáním *přímo* zaměřeným vůči dlužníkovi, resp. povinnému (bod 44 rozsudku).

[9] Krajský soud v této věci žalobu věcně projednal, i když ji podle nejnovějšího závěru rozšířeného senátu měl odmítnout. NSS proto jeho rozsudek zrušil a sám žalobu odmítl. Na náhradu nákladů řízení nemá v této situaci právo žádný z účastníků (§ 60 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

41
pokračování

V Brně dne 11. ledna 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu